

1. Eerste bijeenkomst (Kennismaking, democratische uitwisseling)

In de eerste bijeenkomst staat centraal de bevestiging van het persoonlijke domein van leerlingen: het recht op eigen persoonlijke keuzes voor vriendschappen, leefstijl en hobby's. Dit zal hun ervaring en gevoel van autonomie versterken en ondersteunen. Op deze leeftijd is het belangrijk dat de autonomie van de leerlingen erkend wordt zodat ze zullen zeggen: ik voelde me serieus genomen tijdens de interventie (Nucci 2009)

1.1 Goedemorgen / goedemiddag,

de komende vier à vijf weken zijn wij hier elke ochtend / elke middag voor 1 lesuur om samen te werken aan activiteiten om de school voor iedereen prettig en gezellig te maken. Dat noemen we: een veilige school voor alle leerlingen waarin niemand wordt buitengesloten of wordt nageroepen. Een veilige school is ook dat je onderling met elkaar met respect praat over mensen die je niet kent. Dat noemen we: praten zonder vooroordelen en niet roddelen.

We hebben vijf bijeenkomsten. Voor vier hebben we een programma en voor de vijfde gaan jullie zelf bedenken wat kan helpen om een school zonder vooroordelen te zijn. Vandaag doen we vooral aan kennismaking en oefenen in het samen discussiëren.

1.2 Peer educators stellen zich kort voor

1.3 IJSBREKER 1 5-10 min.

Namenspel: je loopt rond door de klas en als een van de peer educators in zijn handen klapt geef je de leerling die het dichtst bij je staat een hand en stelt je voor met je voornaam, voorafgegaan door een bijvoeglijk naamwoord. Bijvoorbeeld 'fantastische Floor'. Als er weer wordt geklapt ga je weer lopen.

1.4 IJSBREKER 2 5 min.

Kies iemand uit deze groep / klas waar je gewoonlijk niet mee optrekt of samenwerkt (de docent moet helpen bij het maken van de koppels omdat zij/hij de leerlingen kent). Pak een stoel en ga tegenover elkaar zitten.

Beschrijf aan elkaar je eigen kamer: hoe ziet je kamer er uit, wat staat er in enz. Eerst vertelt de een dan de ander.

Eén van de peer educators houdt de tijd bij en kapt af strikt na 5 min. Kondig halverwege af dat er gewisseld moet worden van verteller.

Dit zijn twee mogelijke warming ups om met elkaar in gesprek te komen.

1.5 Afspraken

Laten we afspreken dat we in dit lesuur vriendelijk met elkaar omgaan; niets doorvertellen van de persoonlijke informatie van klasgenoten die je hier hoort aan anderen; elkaar laten uitpraten, ga niet meteen discussiëren met elkaar maar stel elkaar vragen voor meer uitleg over een ander haar / zijn mening.

1.6 GROEPSWERK

In groepjes van 4-5 leerlingen maak je een "belangrijkeheidslijst" (prioriteitenlijst). In de lijst staan onderwerpen waarover gediscussieerd wordt in de samenleving. Iedereen krijgt een A4 met een lijst van zestien onderwerpen, zet zelf een 1 (het belangrijkste probleem), 2 (het probleem dat daarna belangrijk is) 3, 4, 5 enz.

Vul eerste de lijst in je eentje in: het belangrijkste probleem geef je een 1, vervolgens het tweede belangrijke probleem een 2 en zo voort. Doe dit eerst voor jezelf!

Als iedereen in je groepje de lijst nummers heeft gegeven ga je de lijsten met elkaar vergelijken. Wat hebben de anderen op 1, en wat op 2 en zo voort, tot 5 of tot 10. Welk probleem komt als laatste op de lijst te staan?

Ga nu met elkaar nadenken hoe het komt dat jullie verschillend naar de belangrijkheid van de problemen kijken.

De leerlingen gaan in de groepjes. De peer educators delen het A4 met de problemen in de samenleving uit. De lijst:

- ___ Abortus
- ___ Verslaving
- ___ Armoede
- ___ Criminaliteit
- ___ Discriminatie
- ___ Echtscheiding
- ___ Schoolverlaten zonder diploma
- ___ HIV/Aids
- ___ Homoseksualiteit
- ___ Geweld door de politie
- ___ Milieuvervuiling
- ___ Racisme
- ___ Slechte scholen
- ___ Tienerzwangerschap
- ___ Terrorisme
- ___ Werkloosheid

Voor een groep leerlingen met een korte spanningsboog is de lijst nog korter te maken.

___ Verslaving

___ Armoede

___ Discriminatie

___ Homoseksualiteit

___ Schoolverlaten zonder diploma

___ Racisme

___ Zwanger onder je 18e

___ Werkloosheid

De leerlingen zetten nummers voor elk probleem.

In de groepjes:

Als iedereen de lijst af heeft; bespreek met elkaar wat op nummer 1 t/m 5 staat. Hebben jullie dezelfde dingen in 1 t/m 5? Hebben jullie hetzelfde probleem op nummer 1? En het probleem op nr. 2? Enz.

Elk groepje wijst een voorzitter aan die voor de klas rapporteert wat de top 5 is geworden en waarom.

1.7 Terugkoppeling voor de klas

De voorzitters uit de groepjes zitten vóór de klas op een rij. Om de beurt rapporteert elk wat op nr 1 staat en waarom. Zo ga je door t/m 5.

Tijdens en na het rapporteren kun je navraag doen naar de redenen die de leerlingen geven.

Onderstaande categorieën zijn daarbij behulpzaam:

- persoonlijke ervaringen met een probleem;
- aantal mensen in de wereld / omgeving/ Nederland dat door dit probleem getroffen wordt;
- schade toegebracht door een probleem; kindermishandeling bijvoorbeeld brengt duidelijke fysieke schade toe en kan daarom belangrijker gevonden worden dan bijvoorbeeld armoede;
- onrechtvaardigheid: sommige problemen zijn erger dan andere omdat ze meer onrechtvaardig zijn dan andere, vooral als je niet zelf gekozen hebt om bijvoorbeeld gehandicapt te zijn;
- de schaal van het probleem: is het een wereldwijd probleem of een nationaal probleem of een stad / streekgebonden probleem (denk aan HIV/aids dat een wereldwijd probleem is of echtscheiding dat gezien kan worden als een probleem van de westerse cultuur);

- probleemveroorzakers: sommige problemen zijn belangrijker omdat ze weer andere problemen veroorzaken;
- kennis, bewustzijn en bekendheid met een probleem: ook al heb je problemen niet persoonlijk meegemaakt dan kan het wel zo zijn dat je die problemen beter kent omdat je er vaker over gehoord hebt;

Ook PERSOONSKENMERKEN (bijvoorbeeld man / vrouw, etniciteit) kunnen reden zijn voor verschillen in de top 5. Een groepje bestaande uit meisjes kan tienerzwangerschap hoog geplaatst hebben; door jongens wordt 'geweld door de politie' soms hoog op de lijst gezet.

Voorbeelden van kenmerken:

Vrouw	Opgegroeid in de stad
Man	Homoseksueel, lesbisch, bi of transgender
Afkomst (mar-nl, turks-nl, sur-nl, ant-nl, enz)	Jong (tot 23)
Moslim	Oud (50 of ouder...)
christen	Andere kenmerken van een persoon
Niet gelovig	

1.8 Afsluiting

HERHALING: laten we afspreken om in een prettige, gezellige en dus veilige sfeer met elkaar samen te werken. Vertel niets door aan anderen wat je hier in vertrouwen is verteld.